

Оскар
Вайлд

СОЛОВЕЙКО І ТРОЯНДА

Казки

Харків
ФОЛІО
2023

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ЩАСЛИВИЙ ПРИНЦ

Високо над містом, на високій колоні, стояла статуя Щасливого Принца. Він був з голови до ніг усипаний тонкими золотими листками, очі мав із яскравих блакитних сапфірів, а на руків'ї його меча горів великий червоний рубін.

І всім було любо дивитись на Щасливого Принца.

— Він гарний, як флюгер, — зауважив один з міських Радників, що мріяв зажити славу людини з вишуканим смаком. — Але не такий корисний, — додав він одразу ж, побоюючись, що його назвуть непрактичним, а це був би наклеп.

— Ну чому ти не можеш бути таким, як Щасливий Принц? — дорікнула мати малому хлопцеві, що вередував, аби йому дістали місяць з неба. — От Щасливий Принц ніколи не капризує!

— Добре, що хоча б хтось у цім світі може бути щасливим, — прошепотів знедолений бідолаха, дивлячись на прекрасну статую.

— Він наче янгол, — говорили діти з сирітського притулку, виходячи з церкви у своїх червоних плащиках та чистеньких білих фартушках.

— Звідки ви знаєте? — заперечив учитель математики. — Ви ж ніколи не бачили янголів.

— О, ми бачимо їх уві сні, — відповіли діти, і вчитель насупив брови та строго поглянув на них, бо йому не подобалося, що діти бачать сні.

Якось уночі над містом пролітав маленький Стриж. Його друзі вже шість тижнів як

полетіли до Єгипту, а він лишився тут, зі своєю коханою — прекрасною Очеретинкою. Він зустрів її напровесні, коли ловив над річкою великого жовтого метелика. Очеретинка так причарувала Стрижа своєю стрункою поставою, що він спинився з нею побалакати.

— Хочеш, я тебе покохаю? — спитав Стриж, за своєю звичкою одразу приступивши до головного, і Очеретинка низько вклонилася у відповідь. Тоді він закружляв навколо, черкаючи крилами по воді і здіймаючи срібні бризки, — це було його освідчення в коханні. І так воно тривало все літо.

— Такий зв'язок — просто сміхота, — гомоніли інші стрижі. — У цієї Очеретини ні гроша за душею, а родичів купа! — І справді, очерету на річці було повно.

А потім прийшла осінь, і всі птахи подалися геть.

Наш Стрижик почувався зовсім самотнім, а це шляхетне кохання почало йому набридати. «Вона така мовчазна, — думав він про Очеретинку, — але, боюся, надто легковажна: тільки й робить, що заграє з вітром!» То була правда — при найлегшому вітерці Очеретинка починала вихилитись на всі боки.

«До того ж вона домосідка, — міркував він далі, — а я люблю подорожі, і моя дружина, звісно, теж має їх любити!»

— Ти полетиш зі мною? — врешті-решт спитав він в Очеретинки. А та лише похитала головою — вона ж була справді прив'язана до свого дому.

— Отже, ти просто сміялася з мене! — вигукнув Стриж. — Я лечу до Пірамід. Прощай! — І з цими словами майнув геть.

Він летів цілісінький день і надвечір опинився у місті.

— Де ж мені зупинитись? — мовив він сам до себе. — Сподіваюся, в цьому місті мені влаштують гідну зустріч!

Раптом він побачив статую на високій колоні.

— Отут я й ночуватиму, — вирішив Стриж. — Чудове місце, та ще й на свіжому повітрі!

І вмостився біля ніг Щасливого Принца.

— У мене буде золота спальня, — втішно зауважив він, роззирнувшись довкола, і вже збирався спати; аж раптом, коли він поклав голову під крило, згори на нього впала велика крапля.

— Що за диво! — вигукнув Стриж. — На небі ані хмаринки, зорі світять ясно — звідки ж дощ? Ні, погода на півночі Європи просто жахлива. Пригадую, Очеретинка любила дощ, та їй завжди було байдуже до інших.

Впала друга крапля.

— Коли статуя не захищає від дощу, нащо вона потрібна! — обурився Стриж. — Краще пошукаю якогось затишного димаря.

Та щойно він розправив крила, щоб злетіти, впала третя краплина — і Стриж, позирнувши вгору, зойкнув з подиву.

Що ж він побачив?

Очі Щасливого Принца були повні сліз, і сльози котилися по його золотих щоках. А лице, осяяне місячним світлом, було таке прекрасне, що малий Стриж від душі пожалів його.

— Хто ти? — спитав він.

— Я Щасливий Принц.

— То чого ж ти плачеш? — допитувався Стриж. — Ти мене геть промочив.

— Коли я був живий і мав людське серце, — відповів Принц, — я не знав, що таке сльози. Адже я жив у розкішному палаці Сан-Сусі, де немає місця журбі. Вдень я бавився зі своїми

друзями у саду, а ввечері танцював на балах у Великій залі. Сад був обгороджений високим муром, та мене ніколи не цікавило, що там, по той бік муру, бо я жив серед краси та розкоші. Придворні називали мене Щасливим Принцом, і якщо безтурботне життя — це щастя, то я справді був щасливий. Так я жив, так і помер. Тепер мене поставили сюди, на цю висоту, звідки видно усі нещастя та злигодні цього міста, і хоча зараз у мене свинцеве серце, я не можу не плакати.

«Отакої! То він не весь золотий?» — подумав Стриж, проте вголос не сказав нічого — він був добре вихований.

— Далеко звідси, — заговорив Принц тихим і мелодійним голосом, — далеко-далеко звідси, на вузькій вуличці, є малий будинок. Одне вікно розчинене, і я бачу жінку, що сидить за столом. Обличчя в неї худе, змарніле, вона кашляє, руки в неї поколоті голкою,

бо вона швачка. Зараз вона розшиває лілеями атласну сукню для найгарнішої з королівських фрейлін, щоб та з'явилася у цій сукні на придворному балі. А в кутку кімнати, на ліжку, лежить хворий маленький син швачки. У нього лихоманка, і він просить апельсинів. Але в його матері немає нічого, крім річкової води, і він гірко плаче. Стрижику, Стрижику, маленький Стрижику, ти віднесеш їй цей рубін з мого меча? Я ж бо прикутий до цієї колони і не можу рухатись.

— На мене чекають в Єгипті, — відповів Стриж. — Мої друзі зараз літають над Нілом і розмовляють з великими жовтими лотосами, а ночуватимуть вони у гробниці славетного царя. Він лежить там, Цар із Царів, у своїй мальованій труні, оповитий жовтим полотном і набальзамований. На шиї в нього намисто з ясно-зелених нефритів, а долоні його — мов сухе листя.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

— Стрижику, Стрижику, маленький Стрижику, — мовив Принц, — прошу, лишися тут на одну ніч і будь моїм гінцем! Хлопчик знемагає від спраги, а його мати така зажурена.

— Я не дуже люблю малих хлопців, — відказав Стриж. — Того літа, коли я був на річці, двоє капосних хлопчаків — мірошникові сини — весь час кидали в мене камінням. Звісно, жодного разу не влучили — бо ми, стрижі, взагалі дуже спритні, а щодо мене, то мій рід завжди славився вправними літунами; і все ж таки це було вельми нечемно.

Але Щасливий Принц дивився так сумно, що врешті-решт Стриж зглянувся на нього.

— Тут дуже холодно, — сказав він, — та я залишуся на одну ніч і буду твоїм гінцем.

— Дякую, Стрижику, — відповів Принц.

Тоді Стриж виклював з руків'я принцового меча великий рубін і, тримаючи його у дзьобі, полетів над міськими дахами.